

Vergaderjaar 2003–2004

29 408

Interdepartementaal Beleidsonderzoek: Doorlichting Regelgeving Executieve Politietaken

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 april 2004

Inleiding

In januari 2004 zonden wij u het interdepartementale beleidsonderzoeksrapport «*minder regels, meer blauw- Eindrapportage van de werkgroep Doorlichting Regelgeving Executieve Politietaken*» (hierna te noemen: IBO). De vraagstelling van dit IBO luidde: «*welke regelingen (vormvereisten, gedragscodes, regelgeving) bepalen het feitelijk handelen van een executieve politiemedewerker in functie en veroorzaken disproportionele administratieve lasten, die daarmee vergroting van de executieve capaciteit binnen de bestaande context belemmeren?*».

Om adequaat invulling te kunnen geven aan de beantwoording van de hiervoor geciteerde vraagstelling, is op de terreinen *opsporing, basiszorg en bedrijfsvoering en beleid* een elftal regelingen *geïdentificeerd* en voorts *gekwantificeerd*. Naar aanleiding van deze identificatie en kwantificering zijn aansluitend een aantal aanbevelingen gedaan hoe de administratieve lasten van de onderzochte elf regelingen mogelijkterugs terug te dringen. Deze aanbevelingen zijn te vinden in het IBO en vallen uiteen in zogeheten *no-regret* voorstellen en *regret* voorstellen¹.

In het standpunt van het kabinet over het IBO, hetgeen u gelijktijdig met het IBO heeft ontvangen, heeft het kabinet – voor zover hier van belang – aangegeven dat zij meent dat de *no-regret* voorstellen per 1 januari 2005 of – indien het wijzigingen van een wet in formele zin betreffen – per 1 januari 2006 gerealiseerd dienen te worden, tenzij bij de uitwerking van een voorstel blijkt dat dit op onoverkomelijke bezwaren stuit. Voor wat betreft de *regret* voorstellen is in het standpunt van het kabinet aangegeven dat de overname van deze voorstellen nader onderzoek vergt. Dit onderzoek zal zich voornamelijk richten op vragen van verenigbaarheid met het geldende beleid, alsmede vragen van rechtmatigheid. In deze brief brengen wij u op de hoogte van hetgeen over de *regret* voorstellen uit het IBO thans besloten is.

¹ Bij een *no-regret* voorstel verbetert de doelmatigheid en blijft de rechtmatigheid onaangetaast. Bij een *regret* voorstel verbetert weliswaar de doelmatigheid, maar tegelijkertijd wordt de rechtmatigheid in meer of mindere mate aangetast.

Naast de elf *gekwantificeerde* regelingen zijn in het IBO tevens enige regelingen louter *gekwalificeerd*. Daarbij zijn een aantal mogelijke oplossingen aangedragen voor vermindering van de administratieve lasten van deze gekwalificeerde regelingen, waarbij uitdrukkelijk is aangegeven dat het aanbeveling verdient hier nader onderzoek naar te verrichten. Met betrekking hiertoe is in het kabinetsstandpunt aangegeven dat het kabinet, gelet op het streven om de administratieve lasten te verminderen, deze mogelijke oplossingen nader zou gaan bestuderen. Hierbij zouden vragen over de rechtmatigheid, doelmatigheid en uitvoerbaarheid van de mogelijke oplossingen centraal staan. Op die gronden is besloten de aanbeveling als gedaan in het IBO om *slachtofferzorg* uit te gaan besteden niet overgenomen. De eventuele vermindering van de administratieve lasten bij de politie voor wat betreft de *Wet Mulder* is, gelijk de conclusies van het IBO, niet mogelijk zonder aantasting van elementaire rechtsbeginselen. Voor wat betreft de aanbevelingen uit het IBO over de uitbesteding van de *hulpverlening geestelijk gestoorden* en de uitbesteding van de opslag van *gevonden voorwerpen*, merken wij op dat dit onderwerpen zijn die beter in een breder perspectief, dat wil zeggen de kerntakendiscussie politie, gezien kunnen worden en dus niet alleen in het kader van de administratieve lasten bij de politie. In de hierna volgende paragraaf presenteren wij u die aanbevelingen uit het IBO waarvan is gebleken dat de realisatie ervan wel wenselijk is.

De regret voorstellen en de gekwalificeerde regelingen nader bezien

De *regret* voorstellen uit het IBO hebben allen betrekking op de *Wet Bijzondere Opsporingsbevoegdheden*. Het betreffen drie aanbevelingen, welke zien op de mogelijkheden om een telefoontap voortaan per persoon in plaats van per nummer aan te kunnen vragen en te kunnen verlengen, om de geldigheidsduur van een telefoontap te mogen verlengen en om de controleverplichtingen voorafgaand aan en na afloop van de inzet van een technisch hulpmiddel te kunnen verlichten. Besloten is deze drie aanbevelingen mee te nemen bij de reactie op de *evaluatie van de Wet Bijzondere Opsporingsbevoegdheden*. Immers, eerst aan de hand van (de conclusies van) deze evaluatie kan weloverwogen beoordeeld worden in hoeverre invoering van de aanbevelingen uit het IBO in casu gewenst is. Het uitgangspunt zal hierbij te allen tijde zijn en blijven: de *regret* voorstellen uit het IBO «*overnemen, tenzij ...*».

Voor wat betreft de in het IBO louter *gekwalificeerde* regelingen heeft nader onderzoek uitgewezen dat enige van de aanbevelingen zeer wel uitgevoerd kunnen worden, zonder dat hierbij de rechtmatigheid of doelmatigheid van de wet- of regelgeving wezenlijk in het gedrang komt. Zo wordt in het IBO onder meer de aandacht gevraagd voor eventuele mogelijkheden van administratieve lastenverlichting, te bewerkstelligen door de integratie van de kwaliteitscyclus en de beleids- en beheerscyclus bij de politie. Voor wat betreft de kwaliteitscyclus bij de politie wordt hier bedoeld op de afspraken die in 1995 zijn gemaakt tussen de korpsbeheerders en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie om te komen tot een kwaliteitsverbetering bij de politie door middel van het zogenaamde *INK management model*. Belangrijk kenmerk van dit *kwaliteitsstelsel* is dat het zogezegd «*van en voor de korpsen*» is, hetgeen wil zeggen dat de vorm van het kwaliteitsstelsel weliswaar vastligt (namelijk het *INK-model*), maar de (wijze van) toepassing ervan geheel de verantwoordelijkheid van de korpsen zelf is. De komende periode zal bestudeerd worden of een betere koppeling tussen de kwaliteitscyclus en de beleids- en beheerscyclus daadwerkelijk kan worden bereikt, zoals aanbevolen in het IBO. Als eerste stap in deze richting is het *Instituut Nederlandse Kwaliteit* onlangs verzocht om advies

over een zodanige integratie van bovengenoemde twee cycli uit te brengen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De beleids- en beheerscyclus bij de politie wordt ook in een andere paragraaf van het IBO aan de orde gesteld als belangrijk punt van aandacht, voor zover het gaat om de mogelijkheden voor mogelijke administratieve lastenverlichting bij de politie. Voor wat betreft de aanbevelingen hieromtrent valt een verbinding te leggen met het *Veiligheidsprogramma «Naar een veiliger samenleving»*. Zoals u bekend, streeft het kabinet met het *Veiligheidsprogramma* naar een doelmatiger veiligheidsbeleid, waarmee de handhaving en criminaliteitsbestrijding door de overheid op een effectieve manier wordt uitgevoerd. Voor het uitvoeren van de belangrijkste speerpunten uit het *Veiligheidsprogramma* zijn een aantal voorwaarden noodzakelijk. Ten eerste zijn dit maatregelen die het presterende vermogen in de keten vergroten en maatregelen ter verbetering van de aansturing van de zogeheten ketenpartners. Daarnaast dient de informatievoorziening over de strafrechtssketen en tussen de ketenpartners onderling sterk te worden verbeterd, waardoor op een uniforme en efficiënte wijze informatie tussen partners kan worden uitgewisseld. Als uitvloeisel hiervan zijn landelijke en regionale afspraken gemaakt met de regionale politiekorpsen, die centraal staan in de huidige beleids- en beheerscyclus. Deze afspraken behelzen toetsbare en meetbare doelstellingen op het gebied van onder andere opsporing, handhaving, beschikbaarheid, dienstverlening, doelmatigheidsverbetering en sterkte. Over de voortgang in de uitvoering van deze afspraken rapporteren de korpsbeheerders aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie in het kader van de beleids- en beheerscyclus, alsmede aan hun regionale college. In die cyclus komen naast de afspraken uit het regionale convenant, die het hoofdbestanddeel van de vernieuwde beleids- en beheerscyclus vormen, ook een aantal beheeronderwerpen uit het landelijk kader aan de orde.

Mede in het licht van de aanpassing van de beleids- en beheerscyclus vindt een heroriëntatie plaats op de informatie-uitwisseling tussen korpsen en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie. Hiertoe wordt thans in overleg met de korpsen het *informatiestatuut 1993* aangepast. Hierin worden afspraken neergelegd over alle noodzakelijke gegevens die periodiek tussen korpsen en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden uitgewisseld in de komende vier jaar. In dit statuut zal uitdrukkelijk aandacht worden besteed aan het terugdringen tot het strikt noodzakelijke van de huidige informatievraag van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie aan korpsen, het vaststellen van de toekomstige informatievraag van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie aan korpsen met bijbehorende definities, het vaststellen van aanlevermomenten en -methoden, alsmede de publicatie van de resultaten. Bovengenoemde activiteiten sluiten welhaast naadloos aan bij de aanbevelingen ten aanzien van de beleids- en beheerscyclus, als gedaan in het IBO. Over de voortgang van het *Veiligheidsprogramma* wordt u reeds periodiek geïnformeerd, waarbij onder meer ontwikkelingen op het terrein van de beleids- en beheerscyclus aan de orde kunnen komen.

Reële mogelijkheden voor verlichting van de administratieve lasten bij de politie liggen ook in de aanbevelingen uit het IBO-rapport welke zien op het terugdringen van de administratieve lasten, welke veroorzaakt worden door de melding van geweldsaanwending door politieagenten. Op dit moment dient iedere politieagent die geweld heeft aangewend, hiervan melding te maken aan zijn meerdere¹. Deze meerdere dient de melding opvolgend door te geven aan de officier van justitie van het arrondisse-

---

¹ Vgl. artikel 17, eerste lid, van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna te noemen: de Ambtsinstructie).

ment waarbinnen het geweld is aangemeld, alsmede aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties¹. Deze meldingen, alhoewel onmiskenbaar belangrijk voor het uitoefenen van een zekere controle op geweldsaanwending door de politie, leiden tot administratieve lasten. Deze lasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de afhandeling van de zogeheten geweldsformulieren die op papier en geanonimiseerd naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzonden dienen te worden. Automatisering, zoals ook te vinden als aanbeveling in het IBO, zou hier een aanzienlijke administratieve lastenverlichting kunnen bewerkstelligen, omdat het registreren en digitaal aanleveren van alleen de relevante gegevens dan voldoende kan zijn om aan de informatievraag van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te kunnen voldoen. De mogelijkheden om dit te realiseren worden op dit moment terdege onderzocht door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in samenspraak met het ministerie van Justitie, het openbaar ministerie en de politie.

In het IBO zijn enige aanbevelingen te vinden die mogelijk een administratieve lastenverlichting kunnen bewerkstelligen op het terrein van de «*Evaluatie grootschalig optreden*». Het betreft hier meer specifiek een verlichting van de administratieve lasten veroorzaakt door de rapporten, die op grond van artikel 26 van de *Regeling Mobiele eenheden*, dienen te worden opgesteld na ieder grootschalig optreden door de mobiele eenheid waarbij de openbare orde ernstig is verstoord. Gelijk de aanbevelingen als gedaan in het IBO, zal deze dwingende bepaling worden aangepast in zoverre dat slechts indien de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, danwel de minister van Justitie een evaluatie nodig achten, deze dient te worden opgesteld en dus niet langer per definitie. Daarnaast zal de «*standaardisering van de rapporten*», zoals aanbevolen in het IBO, zijn vorm krijgen, nu bij de implementatie van het *Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing Politie 2002* een landelijke modelregeling voor het opmaken van de evaluaties zal worden opgesteld.

In het IBO wordt tevens aanbevolen om bovengenoemde *Regeling Mobiele eenheden* ook op een ander punt aan te passen, in zoverre dat de zogenaamde informatieverplichting bij het beleidsplan, als bedoeld in artikel 24, eerste lid, van de *Regeling Mobiele eenheden*, zal worden gelimiteerd tot een vast aantal hoofdthema's in plaats van de thans geldende meer «algemene» bepaling. Het betreft hier de verplichting dat de korpsbeheerder jaarlijks een beleidsplan voor de mobiele eenheid dient op te stellen, waarin wordt aangegeven op welke wijze aan de eisen, bedoeld in de *Regeling Mobiele eenheden*, uitvoering is gegeven. Ook deze aanbeveling zal worden overgenomen. De *Regeling Mobiele eenheden* zal conform de aanbeveling uit het IBO worden gewijzigd, zodat voortaan voornoemde informatieverplichting van de politie zich beperkt tot de hoofdthema's *bijzondere voorzieningen/eenheden, opleiden en oefenen, bijstandssterkte en paraatheid*.

Tot slot

Vermindering van de administratieve lasten is een speerpunt van dit kabinet. Zoals reeds aangekondigd in het kabinetsstandpunt over het IBO, zullen wij dan ook actief doorgaan met het zoeken naar mogelijkheden om de lasten bij de politie terug te dringen tot het strikt noodzakelijke. Van relevante verdere ontwikkelingen zal u op de hoogte worden gebracht.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

---

¹ Vgl. artikel 17, tweede en derde lid, van de Ambtsinstructie.